

MØTEINNKALLING

Utvalg: PLAN OG RESSURSUTVALGET

Møtested: Digitalt møte

Møtedato: 23.08.2022   **Tid:** 14:00

Eventuelt forfall meldes til tlf. 75569000

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Innkalte:

Funksjon	Navn	Forfall	Innkalt for
Leder	Tom Forstun Antonsen		
Nestleder	Iris Skoglund		
Medlem	Espen Erling Karlsen		
Medlem	Tommy Rasch		
Medlem	Linda Tove Tverrånes Moen		

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr.	Tittel
22/22	20/901	KLAGEBEHANDLING - SØKNAD OM DISPENSASJON FRA KOMMUNEPLANENS AREALDEL - BASESTASJON FOR MOBIL KOMMUNIKASJON NEDRE TOLLÅDAL

Moldjord, 19.08.2022

Tom Forstun Antonsen
leder

**KLAGEBEHANDLING - SØKNAD OM DISPENSASJON FRA
KOMMUNEPLANENS AREALDEL -
BASESTASJON FOR MOBIL KOMMUNIKASJON NEDRE TOLLÅDAL**

Saksbehandler: Torbjørn Grimstad
Arkivsaksnr.: 20/901

Arkiv: GNR 22/4

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
3/21	Plan og ressursutvalget	22.01.2021
21/21	Plan og ressursutvalget	27.04.2021
24/21	Plan og ressursutvalget	04.06.2021
33/21	Plan og ressursutvalget	17.09.2021
11/22	Plan og ressursutvalget	06.04.2022
14/22	Plan og ressursutvalget	05.05.2022
22/22	Plan og ressursutvalget	23.08.2022

Rådmannens innstilling:

Saksutredning:

Torbjørn Bjørklund og Anne-Kristin Solbakk påklaget Plan- og ressursutvalgets vedtak i sak 14/22. Vedtaket er som følger:

Plan og ressursutvalget behandlet i møte 05.05.2022 sak 14/22.

Følgende vedtak ble fattet:

I medhold av plan- og bygningsloven § 19-2 innvilger plan- og ressursutvalget i Beiarn kommune dispensasjon for oppføring av basestasjon for mobil kommunikasjon på omsøkte plassering angitt som «opprinnelig punkt», med koordinater 66.892740N; 14.810870E.

Vedtaket begrunnes med at best mulig mobildekning er formålet med utbyggingen og opprinnelig punkt gir bedre dekning for både Nedre Tollådal og Tjuvålia. Dette er viktig med tanke på at trygghetsalarmer og varslinger skal fungere. Utvalget kan ikke se at noen av hensynene i LNFR-formålet blir vesentlig tilsidesatt av tiltaket. Utvalget ser heller ikke at tiltaket strider mot naturmangfoldloven §§ 8 – 12 da orrfugl og nordflaggermus finnes i nær sagt hele Beiarn.

Enstemmig vedtatt.

Den klagende part ønsker følgende med klagen:

2.1 Hva ønsker vi med klagen

Dispensasjonsvedtaket av Plan- og ressursutvalget 05.05.2022 i sak 14/22:

A. *Tilsidesettes og saken sendes tilbake til ny behandling i Beiarn kommune.*

B. *Alternativt gjennomfører Statsforvalteren en selvstendig vurdering av hvilket lokasjonsalternativ/stedsvalg for oppføring av mobilmast som samlet sett best oppfyller kravene og avveiningene i henhold til gjeldende lovverk, og fatter endelig vedtak i saken.*

Vi ber om oppsettende virkning av vedtaket fram til klagebehandlingen hos Statsforvalteren er avsluttet.

Klagen er vedlagt dette saksframlegget.

Vurdering:

Ved rådmannens vurdering av klagen, vil vi gå gjennom de punkter den klagende part oppgir som hvorfor de klager:

2.2 Hvorfor klager vi

Vår klage på dispensasjonsvedtak er begrunnet ut fra seks hovedbegrunnelser. Disse er:

- *Saksgrunnlaget fra administrasjonen i Beiarn kommune belyser i svært liten grad kravene som stilles i pbl. § 29-2.*
- *Saksgrunnlaget fra administrasjonen toner ned relevansen av nasjonale og internasjonale forskningsarbeider og utredninger knyttet til problemer for orrfugl.*
- *Eksempler på vedtak fra Statsforvalteren som omhandler vern av spillplasser og leveområder for skogshøns.*
- *Plan- og ressursutvalget følger ikke administrasjonens anbefalte lokasjonsløsning.*
- *Begrunnelsen for vedtaket til Plan- og ressursutvalget hvor de konkret avveier ulike hensyn opp mot hverandre framstår som mangelfull og tilfredsstillende ikke kravene til et dispensasjonsvedtak.*
- *Denne saken er ikke unik da det tidligere har vært- og sannsynligvis vil komme saker som har mange likhetstrekk med vedtaket i Beiarn kommune. Dersom Statsforvalteren opprettholder kommunens vedtak på tross av et omfattende kunnskapsgrunnlag relatert til konsekvenser for spesielle økologiske funksjonsområder og arter, vil det skape presedens for framtidige dispensasjonssaker hvor det er ulike lokasjoner som skal vurderes mot hverandre.*

Rådmannen starter på toppen av listen, og vil gi sine kommentarer til punktene.

- *Saksgrunnlaget fra administrasjonen i Beiarn kommune belyser i svært liten grad kravene som stilles i pbl. § 29-2.*

Vi finner det urimelig å påklage et politisk vedtak etter en paragraf i plan- og bygningsloven som viser til kommunens skjønn. De visuelle kvalitetene til denne basestasjonen skiller seg ikke fra andre som er plassert rundt omkring etter dispensasjon fra LNFR-formålet i Beiarn kommune.

- *Saksgrunnlaget fra administrasjonen toner ned relevansen av nasjonale og internasjonale forskningsarbeider og utredninger knyttet til problemer for orrfugl.*

Rådmannen i Beiarn kommune finner det høvelig å lese gjennom oppgitt litteratur og se på hva forskningen faktisk viser, satt opp mot hvordan klagende part appliserer forskningen. At

forskning skal anvendes kritisk bør være et kjent tema fra fagfilosofiske emner. Vi står derfor inne for den helhetlige vurdering i saksfremlegget til møtet i Plan- og ressursutvalget 5. mai 2022:

Beiarn kommune har gjennomgått kildene og funnet at litteraturen, i omtale av lufthinder, enten gjelder krasj og elektrosjokk av fugler i kraftlinjer eller større rovfugler som havørn som ikke klarer å manøvrere unna roterende blader på vindturbiner. I den grad litteraturen er opptatt av mastene i seg selv, er det enten som utkikkspunkt for rovfugler, hvilested for andre fugler eller hvordan utforming og plassering av master påvirker geometrien til kraftlinjer. Vi finner ikke dekning for at selve masten skal utgjøre et luftsfartshinder for orrfugl som medfører kollisjonsfare.

Vi finner dekning i litteraturen for at leikplasser kan brukes i flere tiår av orrfugl, og at voksne fugler er svært tradisjonelle i sin bruk av landskapet. NOF Nordland underbygger også at området samsvarer med arealer som brukes til leikplass. Statskog Fjelltjenesten, som er ute i terrenget i det daglige, oppgir at bruken av spillplasser varierer med vær, og spesielt vindretning. De mener derfor at denne spillplassen benyttes på enkelte vindretninger, mens det ved andre vindretninger benyttes andre spillplasser.

Beiarn kommune finner i sum at basestasjonen vil kunne forringe området som spillplass. Dette gjelder særlig plasseringen langs kanten på Opprinnelig lokasjon, som vil være et hinder for flukt fra rovfugler i akkurat denne retning. Samtidig må vi stille oss tvilende til hvorvidt dette innebærer en habitatsforringelse, ettersom det i nærområdet finnes flere arealer med lignende topografi. «Føre-var-prinsippet» i naturmangfoldloven tilsier at vi må legge til grunn en forringelse av området som spillplass. Likevel tilsier informasjonen fra Statskog Fjelltjenesten, i tillegg til topografien, at det finnes flere spillplasser i nærområdet.

Rådmannen i Beiarn kommune finner påklagers bruk av kilder instrumentell. Dette er et funn, eller en påstand, som er såpass sterk at vi skylder påklager en forklaring av hva vi mener. Vi viser til sitatet under:

Bevanger, May & Stokke, 2016. Landbasert vindkraft. utfordringer for fugl, flaggermus og rein. NINA Temahefte 66:

Side 35: «Hønsfugl er kjent for å være utsatt for å kollidere med kunstige lufthindringer i alminnelighet. I Norge er det utført flere studier som viser at alle våre hønsfuglarter er utsatt for å bli drept i tilknytning til menneskeskapte lufthindringer som kraftledninger og gjerder, til dels i betydelig omfang (Bevanger 1994, 1995, 1998, Bevanger & Brøseth 2000). Årsaken til at hønsfugl er sårbare for å kollidere med ulike strukturer er bl.a. at de har et forholdsvis dårlig syn, ved siden av at de rent aerodynamisk ikke er i stand til å gjøre raske unnamanøvre; de har en nokså tung kropp og korte vinger.»

Utdrag fra klage side 15 f.

Klager understreker her en tre deler fra en forskningsrapport i NINA Temahefte 66. Den første er «*Hønsfugl er kjent for å være utsatt for å kollidere med kunstige lufthindringer i alminnelighet.*» Dette utdraget fra rapporten brukes også av klager i avsnittet over, hvor det vises til «*[...]lufthindringer i alminnelighet[...]*» som «*[...]master/tårn, vindturbiner, kraftledninger og gjerder.*» mens NINA Temahefte 66 beskriver lufthindrene som «*kraftledninger og gjerder*». Kildene som oppgis i avsnittet fra NINA Temahefte 66, (Bevanger 1994, 1995, 1998, Bevanger & Brøseth 2000), underbygger alle distinksjonen mellom mastene og kraftledningen som lufthinder.

Administrasjonen må derfor rette kritisk søkelys på klagende parts hevdelse: «Vi gjør oppmerksom på at ordet «kraftledning» i litteraturen henviser til «hele arrangementet, med alle liner og støttestrukturer (stolper, master) inkludert» (Lislevand, 2004).» For hva sier Lislevand egentlig? Rapporten tar for seg kollisjoner mellom fugler og kraftledninger. Det klager viser til er nok følgende setning: «Selv om det meste av trekket foregår for høyt til å komme i konflikt med kraftledninger, er fuglene utsatt under letting og landing.» Dette sitatet er av klager tatt ut av sin kontekst. Rapporten viser til tiltak for å trygge fugler som bruker mastene til utkikkspunkt, slik at de ikke blir utsatt for elektrokusjon. Ellers viser rapporten at hønsefugler har lav manøvreringsevne, men dette gjelder i forhold til linene, mens mastene ikke er nevnt som et problem i seg selv.

Administrasjonen i Beiarn kommune har brukt dagsverk på å gjennomgå litteraturen, og det oppleves da rent faktisk som frustrerende å oppdage at litteraturen er anvendt til å argumentere for noe den ikke sier noe om. Vi opplever at i hvert fall deler av litteraturen er tatt ut av sin kontekst og skjevt fremstilt. Vi forstår heller ikke hvorfor forskning skal tilskrives en merverdi fordi den er *internasjonal*. Spesielt når «*communication masts*» og «*communication towers*» trekkes ut i et enkelt sitat, uten at det spesifiseres at det er snakk om fra 90 til 607 meter høye TV-master i USA som trekkfugler kolliderer med.

Administrasjonen i Beiarn kommune mener å ha lest litteraturen med åpenhet for hva den faktisk sier. Det vi har funnet gir ikke belegg for at en fast installasjon, uten bevegelige deler, truer orrfugl og leik. Vi finner belegg for at hønsefugler har dårlig syn og lav manøvreringsevne, og at orrfugl har flere faste leikplasser i et område. Litteraturen viser til at en mast, slik som her er omsøkt, kan utgjøre et luft hinder for fugler som har dårlig syn og lav manøvreringsevne, hvis de enten er trekkfugler, altså ikke kjent i området, eller at masten er bardunert. Vi står derfor fremdeles inne for den vurdering som ble gitt i saksfremlegget til møtet i Plan- og ressursutvalget 5. mai 2022: «Vi finner i litteraturen at plasseringen langs kanten på «Opprinnelig lokasjon» kan være til hinder for orrfuglens flukt fra rovfugler i denne retning.» Vi kan, i vår lesning, ikke finne dekning for annen negativ påvirkning av omsøkt tiltak enn at hvis orrhaneleiken blir angrepet av rovfugler, vil ikke orrhanene kunne flykte i akkurat den spesifikke retningen der masten, med en 8 m² utstyrshytte, er plassert.

- *Plan- og ressursutvalget følger ikke administrasjonens anbefalte lokasjonsløsning.*
I sin vurdering av saken la plan- og ressursutvalget til grunn kartet for L18-dekning i tillegg til L08-dekning. Det ser ut til at Storhaug, Tjyvålia og Nedre Tollådal ikke vil få L18-dekning hvis masten plasseres på lokasjon «Alternativ 1».
- *Begrunnelsen for vedtaket til Plan- og ressursutvalget hvor de konkret avveier ulike hensyn opp mot hverandre framstår som mangelfull og tilfredsstillende ikke kravene til et dispensasjonsvedtak.*

Beiarn kommune viser til uttalelse fra Statskog fjelltjenesten, som i det daglige jobber ute i naturen. I tillegg viser vi til terrenget rundt Nedre Tollådal. Statskog fjelltjenesten uttaler at orrfugl har flere leikplasser og veksler mellom disse ut fra vindretning. Ved å kombinere høydedata og norgebilder.no kan man observere at terrenget rundt Nedre Tollådal donimeres av kupert terreng med myrflater. Det er altså et større område som er habitatet til orrfuglen, og ikke bare den ene flaten ved «opprinnelig punkt». Hvis den ene flaten skulle bli forringet, utgjør ikke dette nødvendigvis «vesentlig skade» jf. naturmangfoldloven § 9.

Den samme vurderingen gjelder nordflaggermus. Hvis plan- og ressursutvalget ordlegger seg med at «*orrfugl og nordflaggermus finnes i nær sagt hele Beiarn*», så er det bygget på egne erfaringer og kunnskap. Kupert terreng med myrflater finnes mange steder i kommunen, og når du beveger deg ute i skumringen på sensommer/tidlig høst kan du observere flaggermus.

- *Denne saken er ikke unik da det tidligere har vært- og sannsynligvis vil komme saker som har mange likhetstrekk med vedtaket i Beiarn kommune. Dersom Statsforvalteren opprettholder kommunens vedtak på tross av et omfattende kunnskapsgrunnlag relatert til konsekvenser for spesielle økologiske funksjonsområder og arter, vil det skape presedens for framtidige dispensasjonssaker hvor det er ulike lokasjoner som skal vurderes mot hverandre.*

At saker har likhetstrekk, gjør dem ikke like. Denne saken er unik. Om Fylkesmannen i Buskerud har konkludert at en mast og et hus vil være habitatsødeleggende i en sak i Hemsedal, trenger ikke denne saken å komme til samme konklusjon. Selv om Beiarn, og området rundt Nedre Tollådal, er en biotop med et rikt habitat for orrfugl og nordflaggermus, trenger ikke det samme være tilfelle i andre lignende saker. Andre saker kan omhandle tiltak som fragmenterer habitatet slik at det ikke lenger er fullverdig som habitat.

Vedlegg: